

KINEZIOLOŠKE AKTIVNOSTI U PREDŠKOLSKIM USTANOVAMA: ANALIZA MATERIJALNIH UVJETA, STAVOVA I MOTIVACIJE ODGOJITELJA

DONATA VIDA KOVIĆ SAMARŽIJA

Odjel za izobrazbu učitelja i odgojitelja
Sveučilište u Zadru
dovidak@unizd.hr

UDK: 373.2.016:796
Izvorni znanstveni rad
Primljen: 28. 8. 2023.
Prihvaćen: 27. 9. 2023.

SAŽETAK

Sustavna implementacija kinezioloških aktivnosti u predškolskim ustanovama iznimno je važna jer doprinosi cjelokupnom razvoju djeteta. Nažalost, zbog neodgovarajuće infrastrukture često se kineziološke aktivnosti ne provode onoliko koliko je potrebno, a odgojitelji gube motivaciju za njihovom provedbom. Cilj je ovog rada ispitati trenutačno stanje odgovarajuće infrastrukture potrebne za provedbu kinezioloških aktivnosti u ustanovama ranog i predškolskog odgoja, te ispitati razlike u stavovima i motiviranosti odgojitelja za provedbu kinezioloških aktivnosti s obzirom na raspoložive uvjete rada.

Metode rada: Istraživanje je provedeno na uzorku od 196 odgojitelja, zaposlenika u predškolskim ustanovama u 16 županija Republike Hrvatske. Primijenjen je anonimni anketni upitnik kojim su ispitana sociodemografska obilježja, trenutačni materijalni uvjeti rada za provedbu kinezioloških programa u predškolskim ustanovama, te motivacija i stavovi odgojitelja prema važnosti provođenja kinezioloških aktivnosti u predškolskim ustanovama.

Rezultati: Od mjerenog uzorka ispitanika svega 33,16 % ima na raspolaganju sportsku dvoranu, a 54,08 % ispitanika ima vanjski teren kojim se koristi za provedbu kinezioloških aktivnosti. Stavovi odgojitelja o važnosti provedbe kinezioloških aktivnosti u predškolskim ustanovama su pozitivni te ne postoje statistički značajne razlike

KLJUČNE RIJEČI:

kineziološka aktivnost, materijalni uvjeti rada, odgojitelji, zdravlje

neovisno o postojanju i nepostojanju odgovarajuće infrastrukture. Visoki udio ispitanika smatra se kompetentnim (79,07 %) i motiviranim (81,62 %) za redovitu provedbu organiziranih kinezioloških aktivnosti, no postoje razlike u samoprocjeni kompetentnosti i motiviranosti s obzirom na odgovarajuću infrastrukturu. Odgojitelji koji imaju sportsku dvoranu na raspolaganju smatraju se značajno više kompetentnim za provedbu kinezioloških aktivnosti s djecom (*Smatram se dovoljno kompetentnom za provedbu organiziranih kinezioloških aktivnosti s djecom*; $Z = -3,09$; $p = 0,00$) te značajno više motiviranim (*Motivirana sam za redovito provođenje organiziranih kinezioloških aktivnosti s djecom*; $Z = -2,09$; $p < 0,04$). Odgojitelji koji na raspolaganju imaju vanjski teren imaju značajno pozitivnije odgovore u tvrdnjama *Volim smišljati nove kineziološke sadržaje za rad s djecom* ($Z = 2,57$; $p < 0,01$) i *Trudim se redovito provoditi raznolike kineziološke sadržaje s djecom* ($Z = 2,30$; $p < 0,02$).

Zaključak: Rezultati istraživanja pokazali su problematiku nedostatne infrastrukture za provedbu kinezioloških aktivnosti u predškolskim ustanovama. Unatoč visokim kompetencijama i razini motiviranosti za provedbu kinezioloških sadržaja s djecom, odgojitelji neadekvatne uvjete rada najčešće ističu kao primaran razlog neredovitog provođenja kinezioloških aktivnosti.

UVOD

Iako je kretanje biotička potreba djeteta, učestalost kretanja pod utjecajem digitalizacije i modernizacije društva sve se više smanjuje već u predškolskoj dobi. Deficit kretanja i sudjelovanja u raznovrsnim kineziološkim aktivnostima, te reducirano izlaganje djeteta različitim motoričkim sadržajima rezultira promjenama u motoričkom razvoju, te smanjenju motoričkih sposobnosti djece predškolske dobi. Na konstantno prisutan negativan trend u razvoju motoričkih sposobnosti djece i mladih u posljednjim desetljećima upućuje Petrić (2021), te ističe da se razina motoričkih sposobnosti djece i mladih u svijetu znatno smanjila. Brojne populacijske studije također upućuju na opadanje tjelesne spremnosti djece tijekom posljednjih desetljeća (Eberhardt, Niessner, Oriwol, Buchal, Worth, & Bös, 2020; Fühner, Kliegl, Arntz, Kriemler, & Granacher, 2021), a kao razlogom smanjenja tjelesne spremnosti ponajprije ističu smanjenu razinu tjelesne aktivnosti. Svjetska zdravstvena organizacija (WHO, 2019) upućuje na važnost redovite tjelesne aktivnosti djece u ranom djetinjstvu za cjeloživotno zdravlje, te dijeli preporuke za sudjelovanje djece dobi do 5 godina u tjelesnoj aktivnosti bilo kojeg intenziteta u trajanju najmanje 180 minuta dnevno. Nažalost, rezultati novijih istraživanja pokazuju da vrlo mali postotak djece zadovoljava upućenu preporuku. Istraživanje Pate, McIver, Dowda, Brown, & Addy (2008) pokazuje da su djeca veći dio vremena u predškolskoj ustanovi tjelesno neaktivna. Preciznije, djeca dobi 3 godine aktivnija se od djece dobi 4-5 godina, a dječaci su općenito aktivniji od djevojčica. U istraživanju Díaz-Quesada, Gálvez-Calabria, Connor, & Torres-Luque (2022) svega 50 % ispitanika predškolske dobi ostvaruje dnevnu potrebu za kretanjem, a na problem niske razine tjelesne aktivnosti djece predškolske dobi upućuju i rezultati istraživanja Coelho i Tolocka (2020) te Collings, Dogra, Costa, Bingham, & Barber (2020).

Prema Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014) primarno je djetetu osigurati osobnu, emocionalnu, tjelesnu, obrazovnu i socijalnu dobrobit. U skladu s navedenim, da bi se ostvarili ciljevi usmjereni na tjelesnu dobrobit djeteta, kineziološke bi se aktivnosti trebale svakodnevno provoditi kao zasebne aktivnosti ili povezano s ostalim aktivnostima u vrtiću. Petrić (2022) diferencira opće i posebne kineziološke aktivnosti. Putem općih kinezioloških aktivnosti, koje su sastavni dio integriranog učenja u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju, djeca ostvaruju vlastite interese i razvijaju svoje sposobnosti, odgojitelji putem njih implementiraju pokret u odgojno-obrazovni

rad, te pokret postaje svakodnevno prisutan u radu odgojne skupine. Posebne kineziološke aktivnosti, koje obuhvaćaju institucijske i izvaninstitucijske programe, obuhvaćaju sportske programe koje s djecom rane i predškolske dobi provode kineziolozi i doškolovani odgojitelji (Petrić, 2022). Na implementiranje kinezioloških aktivnosti u redoviti rad vrtića svakako znatno utječe postojanje odgovarajuće infrastrukture. Sportski se programi mogu provoditi u svim prostorima odgojno-obrazovne ustanove, no ponajviše se provode u adaptiranim sportskim dvoranama, stoga njihova realizacija znatno ovisi o materijalnim uvjetima rada.

Učinkovitost rada u tjelesnom i zdravstvenom području ovisi o brojnim sastavnicama, a jedna od važnijih jesu zasigurno materijalni uvjeti rada jer mogu indirektno utjecati na razinu motiviranosti odgojitelja kao dionika tjelovježbenog procesa, kao i na njihove stavove o važnosti tjelesnog vježbanja. Neljak (2013) navodi kako materijalni uvjeti rada nisu presudan čimbenik, ali mogu biti jedan od ograničavajućih čimbenika rada. U istraživanju Matković i Ivšić (2020) dvije petine ispitanih odgojiteljica (40,9 %) uputilo je na to da neadekvatni prostorni uvjeti stvaraju prepreku pri provedbi Nacionalnog kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Od ispitanog uzorka, 43,4 % odgojiteljica nema sportsku dvoranu, a od onih koje ju imaju, 19 % prostor smatra nimalo adekvatnim ili neadekvatno opremljenim (14 %). I u istraživanju Matula (2020) od mjerenog uzorka samo 50 % odgojiteljica ističe da im vrtić ima odgovarajuće prostore i sredstva za provođenje tjelesnih aktivnosti, a 21,9 % odgojiteljica se slaže da je vanjski prostor vrtića u kojem rade adekvatno uređen. Loši materijalni uvjeti rada mogu znatno otežavati organizaciju i provedbu tjelesnih aktivnosti u predškolskim ustanovama, no usprkos lošim materijalnim uvjetima rada, stavovi i motiviranost odgojitelja su ključni za njihovu provedbu.

Cilj je ovog rada ispitati trenutačno stanje što se tiče odgovarajuće infrastrukture usmjerene na provedbu kinezioloških aktivnosti u ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja diljem Hrvatske. Sekundarni cilj jest ispitati razlike u stavovima i motiviranosti odgojitelja za provedbu kinezioloških aktivnosti s obzirom na to imaju li odgovarajuću infrastrukturu ili ne.

METODE RADA

Uzorak ispitanika

Istraživanje je provedeno na uzorku od 196 odgojitelja, djelatnika u predškolskim ustanovama u 16 županija Republike Hrvatske koji su metodom slučajnog odabira, te nakon dobrovoljnog pristanka uključeni u istraživanje. Od ukupnog uzorka 79 ispitanika ima manje od 5 godina radnog staža, 58 ispitanika ima između 5 i 15 godina radnog staža, a 59 ispitanika ima više od 15 godina radnog staža.

Uzorak varijabli

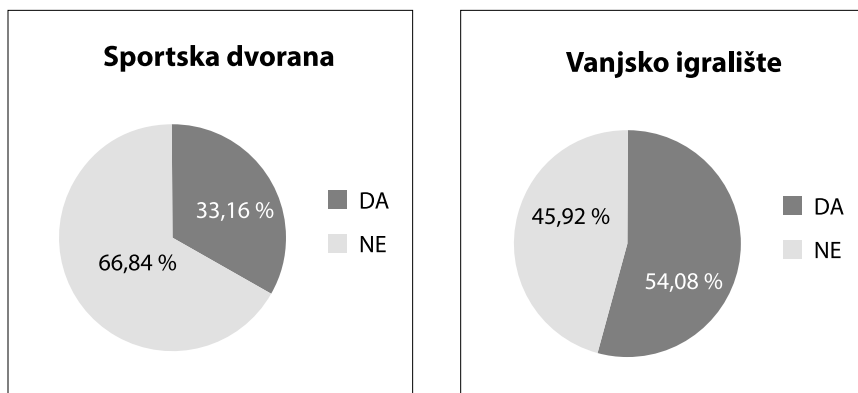
Primijenjen je anonimni anketni upitnik konstruiran u svrhu provedbe ovog istraživanja, koji se sastojao od 21 pitanja. Prvom skupinom varijabli ispitana su sociodemografska obilježja ispitanika koja se odnose na spol, dob, grad u kojem rade, zvanje te godine staža. Drugom skupinom varijabli ispitani su trenutačni materijalni uvjeti rada za provedbu kinezioloških programa u predškolskim ustanovama. Trećom skupinom varijabli ispitana je motivacija odgojitelja prema provođenju kinezioloških aktivnosti, a četvrtom stavovi odgojitelja prema važnosti provođenja kinezioloških aktivnosti u predškolskim ustanovama. Motivacija odgojitelja i stavovi procijenjeni su unaprijed definiranim tvrdnjama na koje su ispitanici trebali odrediti razinu slaganja na skali Likertova tipa (1 – ne slažem se, 2 – uglavnom se ne slažem, 3 – niti se slažem niti se ne slažem, 4 – uglavnom se slažem, 5 – slažem se).

Metode obrade podataka

Rezultati su obrađeni programom Statistica 14. Izračunane su frekvencije odgovora na pojedina pitanja usmjerena na stavove o važnosti provođenja kinezioloških aktivnosti u predškolskim ustanovama i motivaciju odgojitelja prema provođenju kinezioloških aktivnosti. Normalnost distribucije testirana je Kolmogorov-Smirnovljevim testom. Budući da su distribucije značajno odstupale od normalnosti, u daljnjoj obradi primijenjene su neparametrijske metode. Mann-Whitneyjev U test primijenjen je za procjenu statistički značajnih razlika u stavovima i motiviranosti odgojitelja za provedbu kinezioloških aktivnosti s obzirom na trenutačnu infrastrukturu, a u tu svrhu izračunani su medijan, kvartilni rang, Z-vrijednost i p-razina značajnosti.

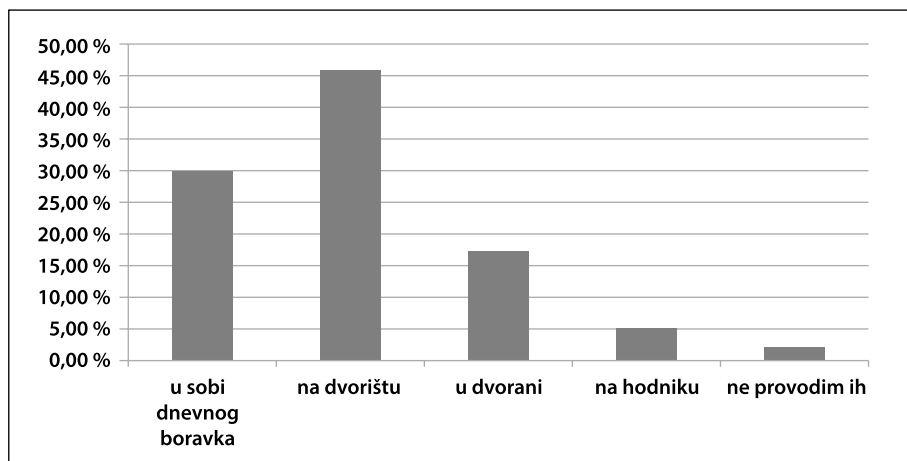
Rezultati

Od ukupnog uzorka ispitanika, 65 ispitanika (33,16 %) ima sportsku dvoranu, a 131 ispitanik (66,84 %) nema sportsku dvoranu ili je dvorana prenamijenjena u druge svrhe. Nadalje, od ukupnog uzorka 106 ispitanika (54,08 %) ima vanjski teren na raspolaganju, a 90 ispitanika (45,92 %) nema (Slika 1).

SLIKA 1. Udio ispitanika s odgovarajućom sportskom infrastrukturom ili bez nje u predškolskim ustanovama

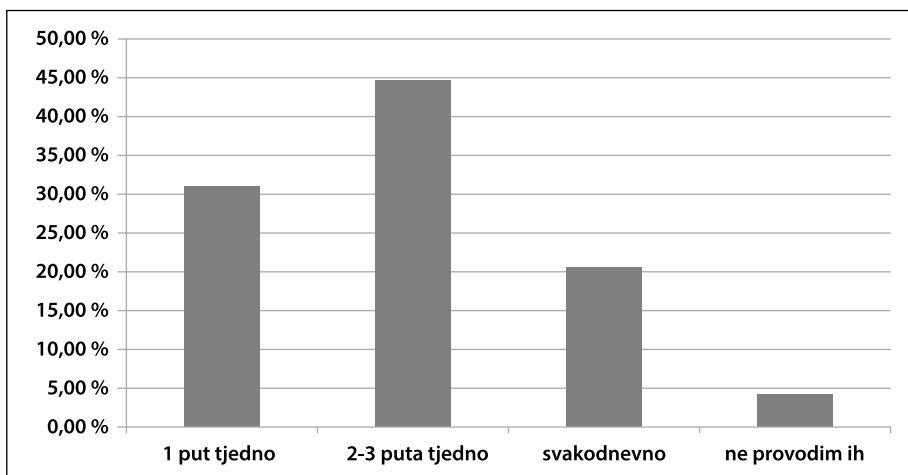
Na pitanje gdje najčešće provode kineziološke aktivnosti s djecom 59 ispitanika je odgovorilo kako ih provode u sobi dnevnog boravka, 89 na dvorištu, 34 u dvorani, 10 u hodniku a 4 ispitanika su odgovorila da ih ne provode (Slika 2).

SLIKA 2. Mjesto provedbe kinezioloških aktivnosti u predškolskim ustanovama

Rezultati su pokazali kako odgojitelji kineziološke aktivnosti najčešće provode na dvorištu (45 %). S obzirom na to da 66,84 % odgojitelja nema sportsku dvoranu na raspolaganju, logično je da aktivnosti u zimskim danima provode u sobi dnevnog boravka. Iako je postotak onih ispitanika koji uopće ne provode aktivnosti mali (2,04 %), ne bi se trebao zanemariti.

Na pitanje o učestalosti provedbe kinezioloških aktivnosti 61 ispitanik (31 %) odgovorio je kako ih provodi 1 put tjedno, 87 ih provodi 2-3 puta tjedno (44 %), 49 ih provodi svakodnevno (20 %), dok ih 8 ispitanika (4 %) uopće ne provodi (Slika 3).

SLIKA 2. Učestalost provedbe kinezioloških aktivnosti u predškolskim ustanovama

Stavovi odgojitelja o važnosti provođenja kinezioloških aktivnosti u predškolskim ustanovama su procijenjeni na temelju pet tvrdnji, a ispitanici su trebali odrediti razinu slaganja na skali Likertova tipa (1 – ne slažem se, 2 – uglavnom se ne slažem, 3 – niti se slažem niti se ne slažem, 4 – uglavnom se slažem, 5 – slažem se). Vrijednosti prikazanih frekvencija odgovora (Tablica 1) upućuju na osviještenost odgojitelja o višestrukom utjecaju kinezioloških aktivnosti na cjelokupan razvoj djeteta, od pozitivnog utjecaja na kognitivni i emocionalni razvoj, doprinosu boljoj socijalizaciji, do usvajanja zdravih životnih navika, te prevenciji pretilosti.

TABLICA 1. Frekvencije odgovora na pitanja kojima se procjenjuju stavovi odgojitelja o važnosti provedbe kinezioloških aktivnosti u predškolskim ustanovama

	Ne slažem se	Uglavnom se ne slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Uglavnom se slažem	Slažem se u potpunosti
	N / %	N / %	N / %	N / %	N / %
Redovito provođenje kinezioloških aktivnosti u predškolskim ustanovama ima veliki utjecaj na stvaranje kasnijih zdravih životnih navika djece.	2/1,02	3/1,53	6/3,06	30/15,30	155/79,08
Redovito tjelesno vježbanje pozitivno utječe na kognitivni i emocionalni razvoj predškolske djece.	2/1,02	3/1,53	3/1,53	17/8,67	171/87,24
Kontinuirano provođenje kinezioloških aktivnosti doprinosi boljoj socijalizaciji djece.	3/1,53	2/1,02	6/3,06	39/19,89	146/74,48
Svakodnevne kineziološke aktivnosti u predškolskoj dobi prevencija su pretilosti.	4/2,04	7/3,57	11/5,61	47/23,97	127/64,79
Redovito tjelesno vježbanje u vrtiću poboljšava koncentraciju djece pri praćenju ostalih sadržaja.	2/1,02	5/2,55	7/3,57	49/25,00	133/67,85

Motiviranost i kompetentnost odgojitelja za provedbu kinezioloških aktivnosti u predškolskim ustanovama procijenjena je na temelju šest tvrdnji za koje su ispitanici trebali odrediti razinu slaganja na skali Likertova tipa (1 – ne slažem se, 2 – uglavnom se ne slažem, 3 – niti se slažem niti se ne slažem, 4 – uglavnom se slažem, 5 – slažem se) (Tablica 2). Od istraživanjem obuhvaćenih odgojitelja, 79,07 % se uglavnom ili u potpunosti smatra kompetentnim za provedbu orga-

niziranih kinezioloških aktivnosti s djecom, dok ih 14,79 % nema precizirano mišljenje, a 6,12 % ih se uglavnom ili u potpunosti ne smatra kompetentno. Visoku razinu motiviranosti za redovito provođenje organiziranih kinezioloških aktivnosti ima 81,62 % ispitanika, 13,26 % ima nedefinirano mišljenje, a 5,1 % ih nije motivirano.

TABLICA 2. Frekvencije odgovora na pitanja kojima se procjenjuje motiviranost i kompetentnost odgojitelja za provedbu kinezioloških aktivnosti u predškolskim ustanovama s obzirom na trenutačnu infrastrukturu

	Ne slažem se	Uglavnom se ne slažem	Niti se slažem niti se ne slažem	Uglavnom se slažem	Slažem se u potpunosti
	N / %	N / %	N / %	N / %	N / %
Smatram se dovoljno kompetentnom za provedbu organiziranih kinezioloških aktivnosti s djecom.	4/2,04	8/4,08	29/14,79	79/40,30	76/38,77
Motivirana sam za redovito provođenje organiziranih kinezioloških aktivnosti s djecom.	2/1,02	8/4,08	26/13,26	68/34,69	92/46,93
Nedostatak rekvizita i sprava ne potiče me na provođenje organizirane kineziološke aktivnosti s djecom.	39/19,89	37/18,87	45/22,95	37/18,87	38/19,38
Trudim se redovito provoditi raznolike kineziološke sadržaje s djecom.	4/2,04	6/3,06	27/13,77	70/35,71	89/45,40
Volim smišljati nove kineziološke sadržaje za rad s djecom.	3/1,53	10/5,10	31/15,81	70/35,71	82/41,83
Promišljanje o adekvatnim kineziološkim aktivnostima za djecu oduzima mi previše vremena.	59/30,10	40/20,40	46/23,46	28/14,28	23/11,73

Visoki postotak ispitanika (Tablica 2) trudi se redovito provoditi raznolike kineziološke sadržaje s djecom (81,11 %), te smišljati nove kineziološke sadržaje (77,54 %), dok ih se 5,1 % ne trudi redovito provoditi raznolike kineziološke sadržaje s djecom niti smišljati nove kineziološke sadržaje (6,63 %). Preostali udio ispitanika nije precizirao svoje mišljenje. Na tvrdnju o tome kako nedostatak rekvizita i sprava utječe na provođenje organiziranih kinezioloških aktivnosti, 38,25 % je istaknulo da nedostatak rekvizita utječe na razinu njihove motiviranosti, te ih ne potiče na organizaciju kinezioloških aktivnosti, dok je 38,76 % istaknulo da to ne utječe na njihovu razinu motiviranosti, a 22,95 % ostalo je neopredijeljeno odgovorom. Za promišljanje o adekvatnim kineziološkim aktivnostima za djecu 26,01 % ispitanika smatra da im to oduzima previše vremena, 23,46 % ih je nedefinirano odgovorom, a 50,5 % ispitanika ne smatra da im promišljanje o adekvatnim kineziološkim aktivnostima oduzima previše vremena.

Za utvrđivanje razlika u stavovima odgojitelja o važnosti provedbe kinezioloških aktivnosti u predškolskim ustanovama s obzirom na trenutačnu infrastrukturu, primijenjen je neparametrijski Mann-Whitneyjev U test za testiranje značajnosti razlika (Tablica 3). Procijenjena je značajnost razlika između dviju skupina ispitanika, onih koji imaju dvoranu ili vanjski teren na raspolaganju i onih koji nemaju dvoranu ili vanjski teren na raspolaganju. Rezultati Mann-Whitneyjeva U testa nisu pokazali statistički značajnu razliku između stavova odgojitelja s odgovarajućom infrastrukturom i onih bez odgovarajuće infrastrukture na raspolaganju. Može se zaključiti kako odgojitelji bez obzira na to imaju li odgovarajuću infrastrukturu na raspolaganju, imaju pozitivne stavove prema važnosti provođenja kinezioloških aktivnosti u predškolskoj ustanovi, te su svjesni pozitivnog utjecaja kineziološke aktivnosti na cjelokupan razvoj djeteta.

TABLICA 3. Rezultati Mann-Whitneyjeva U testa kojim su se testirale razlike u stavovima o važnosti provedbe kinezioloških aktivnosti u predškolskim ustanovama s obzirom na trenutačnu infrastrukturu

	Dvorana DA N = 65	Dvorana NE N = 131	Z	p
STAV	MED/QR	MED/QR		
Redovito provođenje kinezioloških aktivnosti u predškolskim ustanovama ima veliki utjecaj na stvaranje kasnijih zdravih životnih navika djece.	5,00/ 1,00	5,00/ 0,00	0,85	0,40
Redovito tjelesno vježbanje pozitivno utječe na kognitivni i emocionalni razvoj predškolske djece.	5,00/ 0,00	5,00/ 0,00	0,68	0,50
Kontinuirano provođenje kinezioloških aktivnosti doprinosi boljoj socijalizaciji djece.	5,00/ 1,00	5,00/ 0,00	0,37	0,72
Svakodnevne kineziološke aktivnosti u predškolskoj dobi prevencija su pretilosti.	5,00/ 1,00	5,00/ 1,00	0,91	0,36
Redovito tjelesno vježbanje u vrtiću poboljšava koncentraciju djece pri praćenju ostalih sadržaja.	5,00/ 1,00	5,00/ 1,00	0,28	0,78
	Teran DA N = 106	Teran NE N = 90	Z	p
STAV	MED/QR	MED/QR		
Redovito provođenje kinezioloških aktivnosti u predškolskim ustanovama ima veliki utjecaj na stvaranje kasnijih zdravih životnih navika djece.	5,00/ 0,00	5,00/ 1,00	-1,13	0,26
Redovito tjelesno vježbanje pozitivno utječe na kognitivni i emocionalni razvoj predškolske djece.	5,00/ 0,00	5,00/ 0,00	-0,62	0,54
Kontinuirano provođenje kinezioloških aktivnosti doprinosi boljoj socijalizaciji djece.	5,00/ 0,00	5,00/ 1,00	-0,55	0,58
Svakodnevne kineziološke aktivnosti u predškolskoj dobi prevencija su pretilosti.	5,00/ 1,00	5,00/ 1,00	-0,53	0,59
Redovito tjelesno vježbanje u vrtiću poboljšava koncentraciju djece pri praćenju ostalih sadržaja.	5,00/ 1,00	5,00/ 1,00	-0,86	0,39

MED/QR – medijan-kvartilni rang; Z – z vrijednost; p – statistička značajnost

Također se testirala značajnost razlika u motiviranosti i kompetentnosti odgojitelja za provedbu kinezioloških aktivnosti s obzirom na trenutačnu infra-

strukturu. Na subuzorku ispitanika koji imaju ili nemaju odgovarajuću sportsku dvoranu uočena je statistički značajna razlika u dvjema varijablama (Tablica 4). Ispitanici koji imaju sportsku dvoranu na raspolaganju smatraju se značajno više kompetentnim za provedbu kinezioloških aktivnosti s djecom te su na tvrdnju *Smatram se dovoljno kompetentnom za provedbu organiziranih kinezioloških aktivnosti s djecom* odgovorili značajno pozitivnijim odgovorima. Također na tvrdnju *Motivirana sam za redovito provođenje organiziranih kinezioloških aktivnosti s djecom* ispitanici koji imaju sportsku dvoranu odgovorili su značajno pozitivnijim odgovorima čime su uputili na višu razinu motiviranosti. Dobiveni rezultati mogu se pojasniti činjenicom da ispitanici koji imaju dvoranu na raspolaganju češće provode kineziološke sadržaje s djecom čime dodatno razvijaju svoja znanja i vještine, zbog čega se osjećaju kompetentnijima i motiviranijima za rad. Osim toga raspolazu većim brojem sportskih sprava i rekvizita što im pruža raznovrsnost i svestranost u radu, te se iz tog razloga osjećaju sigurnijima.

Na subuzorcima ispitanika koji imaju ili nemaju vanjski teren, uočena je statistički značajna razlika kod tvrdnji *Volim smišljati nove kineziološke sadržaje za rad s djecom* i *Trudim se redovito provoditi raznolike kineziološke sadržaje s djecom*. Odgojitelji koji imaju vanjski teren na raspolaganju označili su znatno pozitivnije odgovore. Pretpostavka je da ispitanici koji imaju vanjski teren na raspolaganju, imaju više mogućnosti pri izboru kinezioloških sadržaja za djecu jer nemaju ograničenja u njihovu osmišljavanju zbog raspoloživog prostora. Također, pretpostavka je da ispitanici koji nemaju vanjski teren na raspolaganju rade u nenaamjenskom prostoru te samim time nemaju ni sportsku dvoranu na raspolaganju. Možda su ograničeni u provođenju raznolikih sadržaja te je to uzrok toga da se manje trude od ispitanika koji imaju sportski teren na raspolaganju.

TABLICA 4. Rezultati Mann-Whitneyjeva U testa kojim su se testirale razlike u motiviranosti odgojitelja za provedbu kinezioloških aktivnosti u predškolskim ustanovama s obzirom na trenutnu infrastrukturu

	Dvorana DA	Dvorana NE		
MOTIV	MED/QR	MED/QR	Z	p
Smatram se dovoljno kompetentnom za provedbu organiziranih kinezioloških aktivnosti s djecom.	5,00/ 1,00	4,00/ 2,00	-3,09	0,00*
Motivirana sam za redovito provođenje organiziranih kinezioloških aktivnosti s djecom.	5,00/ 1,00	4,00/ 1,00	-2,09	0,04*
Nedostatak rekvizita i sprava ne potiče me na provođenje organizirane kineziološke aktivnosti s djecom.	3,00/ 3,00	3,00/ 2,00	1,53	0,13
Trudim se redovito provoditi raznolike kineziološke sadržaje s djecom.	5,00/ 1,00	4,00/ 1,00	-1,89	0,06
Volim smišljati nove kineziološke sadržaje za rad s djecom.	5,00/ 1,00	4,00/ 1,00	-1,47	0,14
Osmišljavanje adekvatnih kinezioloških aktivnosti za djecu oduzima mi previše vremena.	2,00/ 3,00	3,00/ 3,00	1,07	0,29
	Terena DA	Terena NE		
MOTIV	MED/QR	MED/QR	Z	p
Smatram se dovoljno kompetentnom za provedbu organiziranih kinezioloških aktivnosti s djecom.	4,00/ 1,00	4,00/ 2,00	1,57	0,12
Motivirana sam za redovito provođenje organiziranih kinezioloških aktivnosti s djecom.	5,00/ 1,00	4,00/ 1,00	1,87	0,06
Nedostatak rekvizita i sprava ne potiče me na provođenje organizirane kineziološke aktivnosti s djecom.	3,00/ 2,00	3,00/ 2,00	0,62	0,54
Trudim se redovito provoditi raznolike kineziološke sadržaje s djecom.	5,00/ 1,00	4,00/ 2,00	2,30	0,02*
Volim smišljati nove kineziološke sadržaje za rad s djecom.	4,50/ 1,00	4,00/ 2,00	2,57	0,01*
Osmišljavanje adekvatnih kinezioloških aktivnosti za djecu oduzima mi previše vremena	2,00/ 3,00	3,00/ 3,00	-0,64	0,52

MED/QR – medijan-kvartilni rang; Z – z vrijednost; p – statistička značajnost

RASPRAVA

Prema rezultatima istraživanja svega $\frac{1}{3}$ mjenenog uzorka (33,16 %) na raspolaganju je imala sportsku dvoranu unutar predškolske ustanove, a $\frac{1}{2}$ mjenenog uzorka (54,08 %) na raspolaganju je imala samo vanjski teren. Maleni je broj istraživanja koja su se bavila problematikom nedostatne infrastrukture za provedbu kinezioloških aktivnosti, no uvidom u dostupnu literaturu, rezultati upućuju da stanje u brojnim predškolskim ustanovama diljem Republike Hrvatske nije zadovoljavajuće. U istraživanju Bortas (2022) od 36 istraživanjem obuhvaćenih predškolskih ustanova njih 44 % nema odgovarajuću sportsku dvoranu, 19 % nema odgovarajući vanjski teren, a slični rezultati dobiveni su i u drugim istraživanjima (Matković i Ivšić, 2020; Matula, 2020). Prostorno okruženje u predškolskoj ustanovi, koje obuhvaća svu unutarnju i vanjsku opremu te površine u dvorištu predškolske ustanove, može imati veliki utjecaj na povećanje tjelesne aktivnosti djece (Maatta i sur., 2019). Osim što indirektno potiče djecu na slobodno kretanje, odgovarajuća vanjska i unutarnja infrastruktura pruža odgojiteljima više mogućnosti i poticaja za provedbu organiziranih kinezioloških aktivnosti s djecom.

Iako je svjesnost o pozitivnom utjecaju tjelesne aktivnosti na cjelokupni razvoj djece mjenenog uzorka odgojitelja visoka, na pitanje o učestalosti provedbe kinezioloških aktivnosti svega 20 % je odgovorilo da svakodnevno provodi kineziološke aktivnosti s djecom, 44 % ih provodi 2-3 puta tjedno, a 31 % je odgovorilo kako ih provodi samo 1 put tjedno. Istraživanje Slošnjak (2019) pokazuje još lošije rezultate. Na mjenenom uzorku spomenutog istraživanja, 42,4 % odgojitelja ne provodi ili provodi samo 1 put tjedno aktivnost tjelesnog odgoja, a svega 10,06 % ispitanika aktivnost provodi 4-5 puta tjedno. Kao razlog za reducirano provođenje aktivnosti tjelesnog odgoja ispitanici (77,9 %) najviše ističu nedostatak prostorno-materijalnih uvjeta rada. Od ukupnog uzorka ispitanika, 45,41 % ispitanika navodi da kineziološke aktivnosti provodi na dvorištu, 30,10 % u sobi dnevnog boravka, a svega 17,35 % u dvorani. Kako navodi Prpić (2021) u svojem istraživanju, loši materijalni uvjeti rada i nedostatak opreme neke su od češćih prepreka za donošenje odluke o vježbanju s djecom. Ograničeni prostorni uvjeti rada mogu biti otežavajući čimbenik pri realizaciji pojedinih motoričkih sadržaja, no ne smiju biti razlogom neprovođenja kinezioloških aktivnosti. Kako ističu Čubelić, Lorgier i Prskalo (2014), sadržaje tjelesnog vježbanja potrebno je prilagoditi prostorima korištenja, a odgojitelji

svojim kompetencijama mogu nadomjestiti eventualne nedostatke odgovarajućih uvjeta rada. Da bi odgojitelji stekli odgovarajuće kompetencije za provedbu kinezioloških aktivnosti, i sami moraju biti dovoljno tjelesno aktivni. Spoznaje iz istraživanja Plevnik (2021) upućuju da je slobodna tjelesna aktivnost odgojitelja povezana s njihovom subjektivnom percepcijom osposobljenosti za vođenje procesa tjelesnog vježbanja djece predškolske dobi. U istraživanju Potočki (2022) 69,7 % odgojitelja smatra da odgojitelji koji se u slobodno vrijeme bave tjelesnom aktivnošću kvalitetnije provode kineziološku aktivnost s djecom jer vlastite spoznaje prenose na djecu, a i bolje razumiju njihov napor i trud koji tijekom aktivnosti ulažu. Nažalost, rezultati istraživanja Petrić, Francetić i Vujičić (2020) pokazali su da gotovo 80 % odgojitelja ne zadovoljava kriterije preporučene razine tjelesne aktivnosti, a u istraživanju Potočki (2022) 42,2 % odgojitelja ne bavi se tjelesnom aktivnošću u slobodno vrijeme. Odgojitelji bi trebali biti uzor djeci u svemu, pa tako i u bavljenju tjelesnom aktivnošću. Ako odgojitelji nisu dovoljno tjelesno aktivni, neće biti ni dovoljno osviješteni ni motivirani poticati naviku aktivnog i zdravog života kod djece od najranije dobi.

Kompetencije i motiviranost odgojitelja mogu uvelike pridonijeti kvaliteti i sustavnosti provedbe kinezioloških aktivnosti u predškolskim ustanovama. Dosadašnja istraživanja pokazala su da se većina odgojitelja smatra dovoljno kompetentno za provođenje kinezioloških aktivnosti u predškolskim ustanovama (Cvetko, 2021; Bortas, 2022). U ovom istraživanju 79,07 % odgojitelja se uglavnom ili u potpunosti smatra kompetentnim za provedbu organiziranih kinezioloških aktivnosti, a visoku razinu motiviranosti za redovito provođenje organiziranih kinezioloških aktivnosti ima 81,62 % ispitanika, no usprkos visokom udjelu postoje značajne razlike u razini motiviranosti i kompetencijama s obzirom na postojeću infrastrukturu. Ispitanici koji imaju na raspolaganju sportsku dvoranu i vanjski teren smatraju se više kompetentnim te imaju višu razinu motiviranosti za provedbu kinezioloških aktivnosti. Također, značajno više smišljaju nove i provode raznolike kineziološke sadržaje s djecom. Pretpostavka je da se ispitanici bez odgovarajuće infrastrukture ne osjećaju dovoljno inovativnim za prilagodbu pojedinih sadržaja trenutačnom prostoru te ih nedostatak kreativnosti sputava u njihovoj provedbi. Postojeći se prostori mogu prilagoditi i poticajno pripremiti za implementaciju pokreta i kretanja, te tako pripremljeno prostorno okruženje u kojem djeca borave može znatno utjecati na razinu kretanja djece tijekom boravka u predškolskim ustanovama.

Istraživanje Vujičić, Petrić i Petrić (2020) pokazuje koliko suvremeno uređen prostor može indirektno doprinijeti povećanju razine tjelesne aktivnosti. Riječ je o prostornim okruženjima koja potiču pokret i primjerena su djetetovim mogućnostima te izvrsno povezuju integrirano učenje kroz tjelesnu aktivnost. Usmjeravanje prostora dječjim potrebama i interesima postavljanjem mekih podloga za prevrtanje, provlačenje i velikim građevnim materijalom pruža poticaj za funkcionalnu igru u zatvorenom prostoru s naglašenim utjecajem na povećanje tjelesne aktivnosti djece te bi moglo biti korisno sa stajališta promicanja zdravlja (Sando & Mehus 2021). Maatta i sur. (2019) istražujući koliko različita poticajna okruženja doprinose povećanju tjelesne aktivnosti, došli su do spoznaja da je okruženje koje kod djece razvija vještine skakanja ili balansiranja, poput brdovitih i neravnih vanjskih terena te pijeska kao podloge, bilo povezano s višom razinom tjelesne aktivnosti djece. Razvoj pedagoške prakse koja podržava poticajno osmišljena okruženja koja promiču tjelesnu aktivnost i planiranje tjelesnog razvoja u zatvorenom i otvorenom prostoru, može biti održivo dugoročno rješenje za promicanje više kvalitetnije tjelesne aktivnosti u predškolskim ustanovama i manje vremena provedenog u sjedećem položaju (Albertsen, Aadland, Johannessen, Jones, i Aadland, 2022).

Brojni su pozitivni učinci tjelesne aktivnosti na cjelokupni razvoj djeteta. Veće količine tjelesne aktivnosti povezane su s boljim pokazateljima zdravlja kostiju i smanjenim rizikom od pretjeranog povećanja tjelesne mase te pretilosti kod djece u dobi od 3 do 6 godina (Pate i sur., 2019). Sustavna istraživanja upućuju na pozitivan odnos između ukupne tjelesne aktivnosti i specifičnih vrsta tjelesne aktivnosti umjerenog do jakog intenziteta s višestrukim zdravstvenim pokazateljima (Carson i sur., 2017) od poboljšanih mjera adipoznosti, psihosocijalnog zdravlja i kardiometaboličkih pokazatelja zdravlja djece (Timmons i sur., 2012), boljem kognitivnom razvoju (Zeng i sur., 2017; Jylänki, Mbay, Hakkarainen, Sääkslahti, & Aunio, 2022), te doprinosu tjelesne aktivnosti razvoju motoričkih vještina u djece (McDonough, Liu & Gao, 2020). O pozitivnim utjecajima tjelesne aktivnosti na zdravlje djece odgojitelji bi itekako trebali biti osviješteni kako bi ih to dodatno potaknulo na njihovu provedbu i organizaciju. Čak i ako nemaju na raspolaganju odgovarajuću infrastrukturu, trebalo bi ih poticati na provedbu onih kinezioloških sadržaja koji su prilagođeni trenutačnom prostoru i opremi kojom raspolažu.

ZAKLJUČAK

Rezultati provedenog istraživanja upozorili su na postojeću problematiku nedostatne infrastrukture za provedbu kinezioloških aktivnosti s djecom koju odgojitelji najčešće ističu kao primaran razlog neredovitog provođenja tjelesnih aktivnosti u predškolskim ustanovama. Osim što je nužno na lokalnoj i nacionalnoj razini osvijestiti važnost postojanja sportske dvorane ili nekog drugog prostora prilagođenog tjelesnom vježbanju u predškolskim ustanovama, odgojiteljima je potrebno provesti edukacije o prilagodbi postojećih prostora, te mogućnostima inoviranja kinezioloških sadržaja primjerenih postojećim materijalnim uvjetima.

Ispitanici su uputili na visoke kompetencije za provedbu kinezioloških sadržaja, te visoku razinu motiviranosti, no prema rezultatima istraživanja neodgovarajuća infrastruktura se pokazala kao primaran razlog neredovitog provođenja kinezioloških aktivnosti u predškolskim ustanovama, te smanjenja kompetencija i motiviranosti odgojitelja. Organizacijom ciljanih edukacija usmjerenih na integriranje pokreta u svakodnevnu odgojnu praksu, odgojiteljima bi se pružile nove spoznaje i nove ideje kako pred djecu postaviti nove izazove koji će ih dodatno potaknuti na različita kretanja i različite spoznaje. Kako tvrde autori Vujičić i Petrić (2019), integrirano učenje u pokretu zasnovano u poticajnom okruženju objedinjuje igru i učenje, potiče dijete na pokret i istraživanje, te pruža priliku da svako situacijsko okruženje postane situacija novih spoznaja i učenja. Dionike odgojno-obrazovnog procesa nužno je osvijestiti da su pokret i kretanje primaran način izražavanja i učenja predškolskog djeteta, te znatno doprinose cjelovitom razvoju djeteta.

LITERATURA

- ALBERTSEN, H., AADLAND, K., JOHANNESSEN, K., JONES, R., AADLAND, E. (2022). Associations between the movement environment and preschooler's physical activity and sedentary time in Norwegian preschools. *European Early Childhood Education Research Journal*. 31. 1-15. 10.1080/1350293X.2022.2147562.

- BORTAS, T. (2022). Utjecaj prostorno materijalnih uvjeta na provođenje kinezioloških aktivnosti u predškolskim ustanovama (Diplomski rad). Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet. Preuzeto s <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:147:165394>
- CARSON, V., LEE, E. Y., HEWITT, L., JENNINGS, C., HUNTER, S., KUZIK, N., STEARNS, J. A., UNRAU, S. P., POITRAS, V. J., GRAY, C., ADAMO, K. B., JANSSEN, I., OKELY, A. D., SPENCE, J. C., TIMMONS, B. W., SAMPSON, M., & TREMBLAY, M. S. (2017). Systematic review of the relationships between physical activity and health indicators in the early years (0-4 years). *BMC public health*, 17(Suppl 5), 854. <https://doi.org/10.1186/s12889-017-4860-0>
- COELHO, VAC., TOLOCKA, RE. (2020). Levels, factors and interventions of preschool children physical activity: a systematic review. *Ciencia & Saude Coletiva*. Dec;25(12):5029-5039. DOI: 10.1590/1413-812320202512.14332018. PMID: 33295520.
- COLLINGS, P. J., DOGRA, S. A., COSTA, S., BINGHAM, D. D., & BARBER, S. E. (2020). Objectively-measured sedentary time and physical activity in a bi-ethnic sample of young children: variation by socio-demographic, temporal and perinatal factors. *BMC public health*, 20(1), 109. <https://doi.org/10.1186/s12889-019-8132-z>
- ČUBELIĆ, M., LORGER M., PRSKALO I. (2014). Materijalni uvjeti rada za izvođenje nastave tjelesne i zdravstvene kulture u primarnom obrazovanju./Kineziološka edukacija u suvremenom europskom kontekstu/ Prskalo I., Findak V., Strel J. Učiteljski fakultet Sveučilište u Zagrebu 2014. str. 53–64.
- CVETKO, M. (2021). Izazovi u provođenju tjelesnih aktivnosti u dječjem vrtiću (Diplomski rad). Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet. Preuzeto s <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:147:587140>
- DÍAZ-QUESADA, G., GÁLVEZ-CALABRIA, M. L. Á., CONNOR, J. D., & TORRES-LUQUE, G. (2022). When Are Children Most Physically Active? An Analysis of Preschool Age Children's Physical Activity Levels. *Children (Basel, Switzerland)*, 9(7), 1015. <https://doi.org/10.3390/children9071015>
- EBERHARDT, T., NIESSNER, C., ORIWOL, D., BUCHAL, L., WORTH, A., & BÖS, K. (2020). Secular Trends in Physical Fitness of Children and Adolescents: A Review of Large-Scale Epidemiological Studies Published after 2006. *International journal of environmental research and public health*, 17(16), 5671. <https://doi.org/10.3390/ijerph17165671>
- FÜHNER, T., KIEGL, R., ARNTZ, F., KRIEMLER, S., GRANACHER, U. (2021). An Update on Secular Trends in Physical Fitness of Children and Adolescents from 1972 to 2015: A Systematic Review. *Sports Med.* Feb;51(2):303-320. doi: 10.1007/s40279-

- 020-01373-x. PMID: 33159655; PMCID: PMC7846517.
- JYLÄNKI, P., MBAY, T., HAKKARAINEN, A., SÄÄKSLAHTI, A., & AUNIO, P. (2022). The effects of motor skill and physical activity interventions on preschoolers' cognitive and academic skills: A systematic review. *Preventive medicine*, 155, 106948. <https://doi.org/10.1016/j.ypmed.2021.106948>
- MAAITA, S., GUBBELS, J., RAY, C., KOIVUSILTA, L., NISLIN, M., SAJANIEMI, N., ERKKOLA, M., & ROOS, E. (2019). Children's physical activity and the preschool physical environment: The moderating role of gender. *Early Childhood Research Quarterly*, 47, 39–48. <https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2018.10.008>
- MATKOVIĆ, T., IVŠIĆ, I. (2020). Uvjeti rada u RPOO iz perspektive pedagoškog standarda. U: Ivšić, I., Jaklin, K. (ur.) Raditi u dječjim vrtićima: rezultati istraživanja uvjeta rada u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju. Zagreb, Sindikat obrazovanja, medija i kulture Hrvatske, str. 78–108.
- MATULA, M. (2020). *Učestalost provođenja tjelesnih aktivnosti predškolske djece na otvorenom* (Diplomski rad). Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet. Preuzeto s <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:147:250109>
- MCDONOUGH, D. J., LIU, W., & GAO, Z. (2020). Effects of Physical Activity on Children's Motor Skill Development: A Systematic Review of Randomized Controlled Trials. *BioMed research international*, 2020, 8160756. <https://doi.org/10.1155/2020/8160756>
- Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. (2014). Ministarstvo znanosti obrazovanja i sporta. Zagreb. <https://mzo.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Obrazovanje/Predskolski/Nacionalni%20kurikulum%20za%20rani%20i%20predskolski%20odgoj%20i%20obrazovanje%20NN%2005-2015.pdf>
- NELJAK, Boris. (2013). *Opća Kineziološka metodika*. Gopal d. o. o. Zagreb.
- PATE, R. R., HILLMAN, C. H., JANZ, K. F., KATZMARZYK, P. T., POWELL, K. E., TORRES, A., WHITT-GLOVER, M. C., & 2018 PHYSICAL ACTIVITY GUIDELINES ADVISORY COMMITTEE* (2019). Physical Activity and Health in Children Younger than 6 Years: A Systematic Review. *Medicine and science in sports and exercise*, 51(6), 1282–1291. <https://doi.org/10.1249/MSS.0000000000001940>
- PATE, R. R., McIVER, K., DOWDA, M., BROWN, W. H., & ADDY, C. (2008). Directly observed physical activity levels in preschool children. *The Journal of school health*, 78(8), 438–444. <https://doi.org/10.1111/j.1746-1561.2008.00327.x>
- PETRIĆ, V. (2021). *Osnove kineziološke edukacije*. Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci.
- PETRIĆ, V. (2022). Kineziološke aktivnosti za djecu rane i predškolske dobi: postignuća kineziološke metodike. Rijeka: Sveučilište u Rijeci, Učiteljski fakultet.

- PETRIĆ, V., FRANCETIĆ, B. & VUJIČIĆ, L. (2022) Prevalence of the Preschool Teachers' Physical Activity Level: The Case of the Republic of Croatia. *Sustainability*, 14 (5), 2963, 9 doi:10.3390/su14052963.
- PLEVNIK, M. (2021). Mnenje vzgojiteljic in vzgojiteljev o kompetentnosti za vodenje gibalnih dejavnosti predšolskih otrok, upoštevajoč lastno gibalno dejavnost. *Revija za elementarno izobraževanje*. 14. 373-392. 10.18690/rei.14.3.373-392.2021.
- POTOČKI, K. (2022). Osviještenost odgojitelja o važnosti provođenja tjelesnih aktivnosti kod djece (Diplomski rad). Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet. Preuzeto s <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:147:798425>
- PRPIĆ, Ivana. (2022). Stavovi odgojitelja o kineziološkim aktivnostima na otvorenom za djecu rane i predškolske dobi. *Krugovi detinjstva - časopis za multidisciplinarna istraživanja detinjstva*. 9. 10.53406/kd.v9i2.26.
- SANDO, O. J., & MEHUS, I. (2021) Supportive indoor environments for functional play in ECEC institutions: a strategy for promoting well-being and physical activity?, *Early Child Development and Care*, 191:6, 921–932, DOI: 10.1080/03004430.2019.1651305
- SLONJŠAK, A. (2019). Učestalost provođenja sata tjelesne i zdravstvene kulture u predškolskim ustanovama (Diplomski rad). Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet. Preuzeto s <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:147:025381>
- TIMMONS BW., LeBLANC AG., CARSON V., CONNOR GORBER S., DILLMAN C., JANSEN I., KHO ME., SPENCE JC., STEARNS JA and TREMBLAY MS. (2012). Systematic review of physical activity and health in the early years (aged 0–4 years). *Applied Physiology, Nutrition, and Metabolism*. 37(4): 773–792. <https://doi.org/10.1139/h2012-070>
- VUJIČIĆ, L., PETRIĆ, V. (2021). Integrirano učenje uz pokret u ustanovama ranog odgoja. Rijeka: Sveučilište u Rijeci, Učiteljski fakultet.
- VUJIČIĆ, L., PETRIĆ, K. i PETRIĆ, V. (2020). Utjecaj prostornog okruženja u predškolskim ustanovama na razinu tjelesne aktivnosti djece rane dobi. *Hrvatski športskomedicinski vjesnik*, 35 (1-2), 26–34. Preuzeto s <https://hrcak.srce.hr/250196>
- World Health Organization (WHO). (2019). Guidelines on physical activity, sedentary behaviour and sleep for children under 5 years of age. Geneva: World Health Organization.
- ZENG, N., AYYUB, M., SUN, H., WEN, X., XIANG, P., & GAO, Z. (2017). Effects of Physical Activity on Motor Skills and Cognitive Development in Early Childhood: A Systematic Review. *BioMed research international*, 2017, 2760716. <https://doi.org/10.1155/2017/2760716>

KINESIOLOGICAL ACTIVITIES IN PRESCHOOL INSTITUTIONS: ANALYSING MATERIAL CONDITIONS, ATTITUDES AND MOTIVATION OF EDUCATORS

ABSTRACT

Systematic implementation of kinesiological activities in preschool institutions is extremely important because it contributes to the overall development of the child. Unfortunately, due to inadequate infrastructure, kinesiological activities often fall short of what is necessary, and educators lose motivation to carry them out. The aim of this work is to examine the current state of the appropriate infrastructure necessary for the implementation of kinesiological activities in early and preschool education institutions, and to examine the differences in the attitudes and motivation of educators to implement kinesiological activities in relation to the available working conditions.

Methods: The research was conducted on a sample of 196 educators employed in preschool institutions in 16 counties of the Republic of Croatia. An anonymous questionnaire was used to examine socio-demographic characteristics, current material working conditions for the implementation of kinesiological programs in preschool institutions, as well as the motivation and attitudes of educators regarding the importance of implementing kinesiological activities in preschool institutions.

Results: Of the measured sample of respondents, only 33.16% have an indoor sports facility at their disposal, and 54.08% of the respondents have an outdoor field that they use for the implementation of kinesiological activities. Educators' views on the importance of implementing kinesiological activities in preschool institutions are positive, and there are no statistically significant differences, regardless of the existence or non-existence of appropriate infrastructure. A high proportion of respondents consider themselves competent (79.07%) and motivated (81.62%) for regular implementation of organized kinesiological activities, but there are differences in the self-assessment of competence and motivation with regard to the appropriate infrastructure. Educators who have an indoor sports facility at their disposal consider themselves significantly more competent to implement kinesiological activities

KEYWORDS:

kinesiological activity, material working conditions, educators, health

with children (I consider myself competent enough to implement organized kinesiological activities with children; $Z=-3.09$; $p=0.00$) and significantly more motivated (I am motivated to regularly conduct organized kinesiological activities with children; $Z=-2.09$; $p<0.04$). Educators who have an outdoor area at their disposal have significantly more positive answers in the statements I like to create new kinesiological content for working with children ($Z=2.57$; $p<0.01$) and I try to regularly implement diverse kinesiological content with children ($Z=2.30$; $p<0.02$).

Conclusion: The results of the research pointed to the problem of insufficient infrastructure in the implementation of kinesiological activities in preschool institutions. Despite their high competence and level of motivation for implementing kinesiological content with children, educators most frequently point to inadequate working conditions as the primary reason for irregular implementation of kinesiological activities.